

Veel kan er niet, kerst 2020.

De coronacrisis drukt z'n stempel ook op dit feest.

Dit jaar kunnen we elkaar niet zomaar ontmoeten.

Misschien zijn we gewend om op één van de kerstdagen met alle familieleden samen te komen of met een grote groep vrienden af te spreken, nu vraagt de overheid van ons om zoveel mogelijk thuis te blijven.

Angst om ouderen te besmetten, kan ons ervan weerhouden om bij ouders en grootouders op bezoek te gaan.

Dat de eenzaamheid van mensen groter wordt, dat was al één van de nare effecten van deze crisis.

Met kerst zal dit effect nog sterker merkbaar zijn.

Meer mensen dan anders zullen alleen zijn en aangewezen zijn op telefonisch contact of zelfs helemaal niemand spreken.

Veel kan er niet en daarom zoeken we naar wat er nog wel kan.

Wel kunnen we iets afspreken met een of twee mensen,
zelf iemand opbellen, de kamer nog snel wat kleur en warmte geven, extra aandacht besteden aan het eten, kerstmuziek opzetten,
deze onlineviering volgen en straks nog es naar een ander viering gaan kijken.

Ook kunnen we voor de spiegel gaan staan en tegen onszelf zeggen:

Blijf nou niet bij de pakken neerzitten. Kom op en maak het gezellig voor jezelf.

Als we uitgesproken zijn en bij de spiegel zijn weggelopen, kunnen we ons geheime, wapen inzetten: het geheime wapen van de dankbaarheid.

We kunnen ons afvragen:

Waar kan ik vandaag en deze dagen, ondanks alles, voor danken?

Wat zijn de kleine dingen die ik toch doen kan en waar ik blij mee ben?

Welke dingen tel ik als mijn zegeningen?

Niet iedereen van ons heeft dit geheime wapen van de dankbaarheid direct voor het grijpen.

Maar we hebben het wel allemaal ergens in huis.

Wat niet wegvalt dit jaar,

waar het coronavirus en de eenzaamheid nooit aan kunnen komen,
wat als licht in het duister ons wordt meegegeven,
is het goede en vreugdevolle nieuws waar kerst ons bij laat stilstaan.

Want dat is het Kerstfeest.

Het laat ons stilstaan bij een oude herinnering.

Maar het is een oude herinnering die als het goede nieuws zowel vandaag, het heden, als morgen, de toekomst, in een ander licht plaatst.

Het licht van Kerst is niet het licht dat ver weg aan het einde van de tunnel verschijnt.

Het licht van Kerst is het licht dat in de tunnel naast ons opduikt.

Hoe kunnen we dat het beste onder woorden brengen wat het licht van Kerst betekent en wat het brengt?

Hoe blijft het goede nieuws over de geboorte van Jezus een herinnering die leeft?

Hoe wordt het een ons bevrijdende, dragende en sturende herinnering?

Voor een antwoord moeten we niet bij de media zijn.

Kerst zal ons niets zeggen, wanneer we het goede nieuws, wanneer we de essentie van het feest verwoorden, zoals een Duitse columnist dat doet in het serieuze weekblad *Der Spiegel*.

In zijn column ondersteunt hij de nieuwe lockdown van de Duitse regering onder de titel: *Jezus zou oma niet hebben bezocht*.

Daarin verwijst hij ook naar een eerdere column die hij schreef over de betekenis van kerst.

Hij legt uit dat voor veel mensen het kerstfeest niet meer de betekenis heeft, die het vroeger had.

Hij schrijft het volgende over wat in zijn ogen de betekenis van kerst is:

"Ter herinnering: eigenlijk gaat het bij dit feest om de zogenaamde geboortedag van een kind dat 30 jaar later aan het kruis genageld werd, zodat zijn Vader ons onze zonden vergeven kan.

Nu is het tijd voor een paar vragen.

Is dit de herinnering die het kerstfeest recht doet?

Maar treft deze herinnering de essentie van wat we vieren?

Jezus als de munt die in de machine moet vallen, zodat Gods vastgelopen mechaniek in beweging kan komen om en Hij onze zonden kan vergeven?

Echt, is dit het kerstfeest, zoals we het ons moeten herinneren.

Om eerlijk te zijn, deze formulering lijkt in geen enkel opzicht op de informatie die we in het loflied van Maria of in het loflied van Johannes vinden.

Dit is een voorbeeld dat laat zien het christendom vertekend wordt door mensen die overal verstand van hebben.

In het loflied van Maria lezen we dat Jezus komt, omdat God zich Zijn barmhartigheid herinnert.

Dat is het antwoord.

Het komen van Gods barmhartigheid is de essentie van kerst.

Niet het op gang brengen van Zijn vastgelopen vergeving.

In Zijn verhalen, in Zijn gelijkenissen vertaalt Jezus de barmhartigheid van God naar de manier waarop mensen met elkaar moeten omgang.

Denk maar aan het verhaal van de barmhartige Samaritaan.

In Zijn handelen, in Zijn genezingen, laat Jezus zien, hoe de barmhartigheid van God werkt en hoe Gods Koninkrijk door deze barmhartigheid geregeerd zal worden.

Door Zijn lijden laat Jezus zien dat voor Gods barmhartigheid geen duisternis, geen tunnel te donker is om ons te vinden en met ons mee te gaan.

De opwekking van Jezus is het licht van Gods barmhartigheid dat de nacht en het niets van de dood doorboort en de leerlingen doet uitroepen:

De barmhartigheid van God is mens geworden en heeft bij ons gewoond en wij hebben die gezien.

Gods barmhartigheid is het grote Ja van het kerstfeest.

Van Zijn barmhartigheid, van dit Ja plukken wij de vruchten.

Tussen al deze vruchten van Zijn barmhartigheid vinden we inderdaad de vrucht van de vergeving.

Noem ons geen zondaren.

Maar noem ons ook niet foutloos en perfect.

Wij hebben onze fouten, onze zwakke plekken en heel de rest.

Ondanks onze fouten stoot God ons niet van zich, maar laat Hij ons zien dat Hij barmhartig is.

Hij leert ons berouw te hebben en helpt ons om een nieuw begin te maken.

Dat is heel wat anders dat wat die Duitse columnist wil en hoe hij denkt, hoe wij ons het kerstfeest moeten herinneren.

Hij was er zeker van.

Kerst is het feest van de geboorte van een kind dat als volwassene aan het kruis sterft, zodat God in beweging komt om zondaren te vergeven.

Ik zou hem willen vragen: *Denk nog es na!*

Of lees het nog es na in het loflied van Maria en dat van Johannes.

In Jezus woont de barmhartigheid van God bij ons.

Dat betekent dat de dader, die Jezus heeft ontmoet, zichzelf niet schoon praat, maar berouw toont en zich het lot van het slachtoffer aantrekt.

Het slachtoffer dat Jezus ontmoet, voelt dat God met ons is in de duisternis en durft voorzichtig het leven en de mensen te vertrouwen en leert hoop te hebben.

Niemand heeft ooit God gezien, maar wij kennen Zijn barmhartigheid. Die kennen we door Jezus, die even barmhartig is als God zelf en die aan het hart van de Vader rust.

Wat is de herinnering die kerst ons meegeeft voor vandaag en voor morgen, voor deze onzekere coronacrisis en voor de niet minder onzekere tijd erna?

Kerst geeft ons mee wat Maria zich in haar loflied herinnert en wat de dichter van Psalm 103 eeuwen voor haar, zich in zijn loflied herinnert en waar-ie over zingt.

Barmhartig is Hij.

De barmhartigheid van de Heer:

zij blijft vandaag en van eeuwigheid tot eeuwigheid.

En zij komt morgen, want ze trekt van generatie naar generatie.

Zij omspannt de tijd waarin ons bestaan is gevangen.

En tegelijk is zij aanwezig in de tijd, waarin wij onze weg zoeken.

De barmhartige Vader spreekt tot onze wereld het Woord van Zijn barmhartigheid.

Het Woord van Zijn barmhartigheid is mens geworden en de barmhartige Zoon komt in de tunnel naast ons lopen als licht in de duisternis.

Jezus spreekt tot het hart dat zich nergens bij voelt horen, dat op zoek is naar identiteit, maar steeds rondjes blijft lopen en zich met elk rondje weer leger voelt.

Hij spreekt tot het hart dat geen vertrouwen en hoop meer heeft.

Hij spreekt tot het hart dat in stilte lijdt.

En Hij zegt: *Deze kant moet je op. Met Mij vind je je weg.*

En Hij zegt: *Verlies de moed niet. Ik geef je Mijn vrede.*

En Hij zegt: *Blijf in Mij, dan blijf ik in jou.*

Veel kan er niet dit jaar.

Maar dit Woord, dit Woord van Jezus kunnen we, zoals ieder jaar, weer met ons meenemen.

We kunnen het horen, we kunnen er over nadenken, we kunnen het beantwoorden.

Dit Woord is de vaste brug tussen ons dagelijks leven en de vragen waarmee God ons roept.

Waar ben jij Adam? Waar ben jij Eva?

Ben jij vergeten, dat Ik er ben en dat Ik met je meega?

Amen.